

Vergiləri vaxtında ödəmək hər kəsin vətəndaşlıq borcudur

Qanunla müəyyən edilmiş vergiləri və digər dövlət ödənişlərini tam həcmdə və vaxtında ödəmək hər bir vətəndaşın Konstitusiyaya borcudur. Vergilər Nazirliyi vergi borclarının yaranmasının aradan qaldırılması və vergi borclarının məbləğinin azaldılması üçün qanunvericiliklə mümkün olan bütün tədbirlərdən maksimum istifadə edir. Bu sahədə səmərəliliyin təmin olunması üçün vergi borcunun yaranma səbəbləri araşdırılır, həmin borcun ödənilməsi ilə bağlı vergi ödəyicisinin imkanları dəyərləndirilir və borcun ödənilməsi üçün mənbələr dəqiqləşdirilir.

Nazirlik vergi borclarının alınması üzrə aparılan işin yüksək səviyyədə təşkil üçün borclu vergi ödəyiciləri barədə məlumat bazası yaratmışdır. Burada vergi ödəyiciləri müvafiq meyarlar nəzərə alınmaqla risk qrupları üzrə bölüşdürülmüşdür. Məlumat bazası vergi borcunun ödənilməsi istiqamətində daha tez nəticə və biləcə metodların seçilməsinə, borclu vergi ödəyicilərinin müvafiq risk qruplarına ayrılması isə həmin ödəyicilər üzrə görülmüş və görülməli tədbirlərə nəzarətin daha effektiv

da məlumatlar hazırlanaraq yayılır.

Vergi borclarının alınması sahəsində görülmüş işlər nəticəsində 1 yanvar 2015-ci il tarixə vergi ödəyicilərinin dövlət büdcəsinə olan borc məbləği bir il əvvələ nisbətən 9,6% azalmışdır. Keçən il ümumilikdə 257 min 752 vergi ödəyicisinin borcları tamamilə ləğv edilmiş, ilin sonunda borclu vergi ödəyicilərinin sayının ümumi vergi ödəyicilərinin sayında xüsusi çəkisi 4,1% olmuşdur.

Vergi ödəyicilərinin dövlət büdcəsinə yaranmış borclarının ödənilməsinin təmin edilməsi məqsədilə vergi orqanları tərəfindən əmlakın siyahıya alınması barədə 84 min 465 qərar açılmış, bu qərarların 80,4%-i borclar ləğv edildiyi üçün bağlanmış, siyahıya alınmış əmlakların ixtisaslaşdırılmış açıq hərraclarda satılması məqsədilə məhkəmələrə verilmiş iddia ərizələri üzrə 150,5 min manat borc məbləğini əhatə edən 236 məhkəmə qətnaməsi qəbul olunmuşdur. Əmlakın siyahıya alınması barədə açılmış qərarlar üzrə 7,8 milyon manat məbləğində vəsait dövlət büdcəsinə ödənilmişdir.

Vergi orqanlarının müraciəti əsasında məhkəmələr tərəfindən 47 vergi ödəyicisinin ölkədən getmək hüququ müvəqqəti olaraq məhdudlaşdırılmış, onlardan 3 nəfər borclarını ödədikləri üçün bu məhdudiyət götürülmüşdür.

Xeyli və ya külli miqdarda vergiləri dövlət büdcəsinə yandırıldığına görə ümumilikdə 285 vergi ödəyicisi üzrə 20,2 milyon manat borc məbləğini əhatə

lərinin xüsusi çəkisi 6,1% təşkil etmişdir. Rüb ərzində ümumilikdə 56 min 948 vergi ödəyicisinin borcları tamamilə ləğv edilmiş, dövlət büdcəsinə yaranmış borcların ödənilməsinin təmin olunması məqsədilə vergi orqanları tərəfindən əmlakın siyahıya alınması barədə 15 min 668 qərar açılmış, bu qərarların 62,9%-i borclar ləğv edildiyi üçün bağlanmış, siyahıya alınmış əmlakların ixtisaslaşdırılmış açıq hərraclarda satılması məqsədilə məhkəmələrə verilmiş iddia ərizələri üzrə 150,5 min manat borc məbləğini əhatə edən 236 məhkəmə qətnaməsi qəbul olunmuşdur. Əmlakın siyahıya alınması barədə açılmış qərarlar üzrə 7,8 milyon manat məbləğində vəsait dövlət büdcəsinə ödənilmişdir.

Vergi orqanlarının müraciəti əsasında məhkəmələr tərəfindən 47 vergi ödəyicisinin ölkədən getmək hüququ müvəqqəti olaraq məhdudlaşdırılmış, onlardan 3 nəfər borclarını ödədikləri üçün bu məhdudiyət götürülmüşdür.

Xeyli və ya külli miqdarda vergiləri dövlət büdcəsinə yandırıldığına görə ümumilikdə 285 vergi ödəyicisi üzrə 20,2 milyon manat borc məbləğini əhatə

Vergilər Nazirliyi vergi borclarının könüllü ödənilməsi üçün maarifləndirmə, məlumatlandırma tədbirləri keçirməklə yanaşı, borclu vergi ödəyicilərinə hüquqi, metodiki, texniki köməklik də göstərir

şəkilə həyata keçirilməsinə kömək edir. Məlumatlar hər ay yenilənərək yerli vergi orqanlarına göndərilir.

Vergi borcunun yaranması büdcə daxilolmalarına mənfi təsir göstərir, vergi orqanları tərəfindən həyata keçirilən məcburi alıma prosesinə xeyli vaxt və resurs sərf edilir. Bunları nəzərə alsaq, könüllü ödəmənin səviyyəsinin yüksəldilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Vergi borclarının minimumu endirilməsi və yaranmasının qarşısının alınması istiqamətində irəliləyişə nail olmaq üçün vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicilərinə konkret hüquqi, metodiki və texniki yardımlar edilir, yaranmış vergi borcu və ödənilməsi barədə məlumatlar operativ şəkildə onların nəzərinə çatdırılır. Vergi borcunu ödəməyən vergi ödəyicilərinin siyahısı və onlar barəsində görülmüş cəza tədbirləri haqqın-

ödənilməsi təmin edilmişdir.

Vergi orqanları tərəfindən 813 borclu fiziki şəxsin ölkədən getmək hüququnun məhdudlaşdırılması, habelə kiçik həcmdə borcları olan 3470 vergi ödəyicisinin borclarının tələbin icraya yönəldilməsi qaydasında tutulması məqsədilə icra məmurlarına müraciətlər edilmişdir.

Xeyli və ya külli miqdarda vergiləri dövlət büdcəsinə yandırıldığına görə ümumilikdə 892 vergi ödəyicisi üzrə 33,2 milyon manat borc məbləğini əhatə edən materiallar ibtidai istintaq qaydasında araşdırılması məqsədilə Vergilər Nazirliyi yanında Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamentinə göndərilmişdir.

2015-ci ilin birinci rübündə də vergi borclarının azalması dinamika davam etmiş və nəticədə vergi ödəyicilərinin ümumi sayında borclu vergi ödəyici-

edən materiallar ibtidai istintaq qaydasında araşdırılması məqsədilə Vergilər Nazirliyi yanında Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamentinə göndərilmişdir.

Vergidən yayınma hallarının aradan qaldırılması üçün Vergilər Nazirliyinin Vergi borclarının alınması işinin təşkilı idarəsi tərəfindən vergi borcunu ödəməkdən yayınma vergi ödəyicilərinə qarşı digər tədbirlər görülməklə yanaşı, onların siyahısı müntəzəm olaraq «Vergilər» qəzetində dərc edilir və nazirliyin rəsmi veb-saytında yerləşdirilir. Borcunu ödəyən vergi ödəyicisinin adı isə siyahıdan çıxarılır. Vergi ödəyiciləri dövlət büdcəsinə olan borclarını tam ödəməlidirlər ki, adları ictimaiyyəyə açıqlanmasın və mənəvi problemlərlə üzləşməsinlər.

Rəşad SADIQOV

Borclu vergi ödəyicisinin əmlakı siyahıya alınıb

Bakı Vergilər Departamentinin Bəyannamələr və vergi borclarının alınması idarəsinin əməkdaşları tərəfindən Ağayev Ağca Əlişraf oğluna məxsus, Nərimanov rayonunda yerləşən topdantsatış obyektində əmlakın siyahıya alınması tədbiri keçirilmişdir. Vergi orqanları tərəfindən ötən ilin oktyabr ayında ödə-

yicinin fəaliyyəti araşdırılarkən onun 3 milyon 871 min 101.14 manat vergi borcunun yarandığı müəyyən edilmiş, borcun ödənilməsi barədə ona bildiriş göndərilə də, borc qanunvericilikdə nəzərdə tutulan müddətdə ödənilməyindən, Vergi Məcəlləsinin 89-cu maddəsinə əsasən, vergi borcunun ödənilməsinin tə-

min etmək məqsədilə 2015-ci ilin may ayının 4-də əmlakın siyahıya alınması haqqında qərar çıxarılmışdır.

Vergi orqanı əməkdaşları tərəfindən topdantsatış obyektində olan 233 min 680 manat dəyərinə müxtəlif növ divar kağızları müvafiq qaydada siyahıya alınmışdır.

Elektron xidmətlərin qiymətləndirilməsi qaydalarında dəyişiklik

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi dövlət orqanlarında elektron xidmətlərin qiymətləndirilməsi qaydalarında dəyişikliklər edilməsi barədə açıqlama verib.

Agentliyin söhbə müdiri Ceyhun Salmanov bildirib ki, dəyişiklikləri zəruri edən səbəb yeni prioritetlərin ortaya çıxmasıdır: «Artıq ölkə başçısının fərmanına əsasən, bütün xidmətlərin elektron reyestrı yaradılıb. Məlumatların reyestrə dolğun və düzgün daxil edilməsi əlavə bir parametrlər kimi qaydalara daxil edilib və orqanın qiymətləndirmə balında nəzərə alınacaq».

Şöbə müdiri qiymətləndirmə

qaydaları hazırlanarkən qanunçuluq, obyektivlik, şəffaflıq və peşəkarlıq kimi prinsiplərin əsas götürüldüyünü xüsusi qeyd edib: «Bu sahə sürətlə inkişaf etdiyi üçün daim yeni təməyilləri, beynəlxalq çağırışları izləmək zəruridir. Qiymətləndirmə qaydalarının birinci versiyası hazırlanan zaman bir neçə dövlətin və beynəlxalq təşkilatın bu sahədəki təcrübəsi araşdırılaraq bizim prioritetlər nəzərə alınmaqla hazırlanıb. Qiymətləndirmə məlumatların toplanması; sistemləşdirilməsi və təhlili; arayış və hesabatlara hazırlanması. İkinci mərhələdə dövlət orqanları ilə mütəmadi müzakirələr aparılır, informasiya resursları üzərindən xidmətlər test edilir və xidmətlərin vətəndaşlara görü-

məyən təşkilinin qiymətləndirilməsi məqsədilə yerində baxış keçirilir. Prosesin yekunu olaraq hər dövlət qurumuna xidmətlərin göstərilməsi ilə bağlı çatışmazlıqları və bunların aradan qaldırılması üçün atılmalı olan addımları özündə ehtiva edən arayışlar göndərilir. Növbəti il çatışmazlıqların aradan qaldırılması ilə bağlı vəziyyət yenidən yoxlanılır və həmin ilin arayışına daxil edilir».

Qiymətləndirmə prosesi işçi qrup tərəfindən həyata keçirilir və tələbə uyğun olaraq kənar, müstəqil ekspertlər cəlb olunur. Artıq 2015-ci il üzrə tədbirlər planı təsdiq edilmiş və Dövlət Agentliyinin rəsmi informasiya ehtiyatında yerləşdirilib.

Fəxriyyə İKRAMQIZI

Vergi orqanı ilə banklar arasında elektron sənəd dövriyyəsi

Vergi ödəyicilərinə daha əlverişli şərait yaradılması məqsədilə Mərkəzi Bank (MB), Vergilər Nazirliyi və ölkə bankları arasında hesabların açılması və hesablanmış vergilər üzrə borc və faizlərin, təbiiq edilmiş maliyyə sanksiyalarının dövlət büdcəsinə alınması üçün banklara təqdim edilən şəhadətnamə-dublikatlar və sərəncamlar elektron mübadilə edilir. MB və Vergilər Nazirliyi arasında elektron məlumat mübadiləsi Xırdə Ödənişlər üzrə Hesablaşma Kliring Sistemi (XÖKHS) üzərindən aparılır. Elektron məlumat mübadiləsinin hüquqi cəhətdən «Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyi və banklar arasında elektron sənəd mübadiləsi haqqında kollektiv sənəd» tənzimləyir. Sənəddə bank idarələrinin elektron mübadiləyə qoşulma mexanizmi müəyyənləşdirilib.

Birgə əməkdaşlığın növbəti mərhələsi kimi bank hesabları bildirişlərinin avtomatlaşdırılması nəzərdə tutulub. Bununla bağlı Vergilər Nazirliyi tərəfindən bankların nümayəndələrinin iştirakı ilə işgüzar görüş keçirilib. Vergilər Nazirliyinin İqtisadi təhlil və sahibkarlıq subyektlərinin dövlət qeydiyyatı Baş İdarəsinin rəis müavini Ömər Cəfərov bildirib ki, vergi sistemində aparılan islahatlar və əlverişli vergi mühitinin yaradılması ölkəmizdə sahibkarlığın azad və geniş fəaliyyətinə imkanlar açır. Vergi inzibətçiliğinin təkmilləşdirilməsi, ən son texnologiyaların tətbiqi, elektron xidmətlərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi vergi intizamının güclənməsinə, könüllü vergi ödəməsinin səviyyəsinin artmasına şərait yaradıb. Bununla yanaşı, vergi uçotundan kənar qalan sahələr yenə də mövcuddur və onların vergiyə cəlb olunması istiqamətində tədbirlər davam etdirilir.

Nazirliyin İqtisadi təhlil və sahibkarlıq subyektlərinin dövlət qeydiyyatı Baş İdarəsinin Risklərin təhlili şöbəsinin rəisi Elşən Rəhimli «Vergi orqanı tərəfindən bank hesabları barədə banklara göndə-

rilən bildirişlərin avtomatlaşdırılması» mövzusunda təqdimatla çıxış edərək bildirib ki, bank hesabları barədə bankların göndərdiyi bildirişlərin avtomatlaşdırılması vergi orqanı ilə banklar arasında elektron sənəd dövriyyəsinin əsas komponenti kimi nəzərdə tutulub. Vergi Məcəlləsinin 76-cı maddəsinin 1-ci bəndində müəyyən edilib ki, vergi orqanları vergi ödəyicisinin gəlirlərinin və xərclərinin uçotunun aparılması, fəaliyyəti da-

bankın «e-qutu»suna vergi orqanından göndərilən bildirişin daxil edilməsi, bank işçisinin bildirişlə tanış olması və vergi ödəyicisinin bank hesabları barədə müvafiq məlumatların toplanması, oflayn rejimdə «Reyestr» proqramının yüklənməsi və bildirişə uyğun cavab sənədinin hazırlanması, XML faylının paketlənilməsi müvafiq qovluqda saxlanması, həmin faylın «ADOC» proqramının köməyi ilə «Asan imza» vasitəsilə imzalanması, faylın ver-

gü orqanına göndərilməsi daxildir. Vergi orqanından banklara göndərilən məlumatlarda vergi ödəyicisinin VÖEN-i, ödəyicinin və bankın adı, bankın VÖEN-i, hesab və valyuta növü, hesab nömrəsi, açılma və bağlanma tarixi, hesabın vəziyyəti və məlumatın istənildiyi tarix intervalı (başlanğıc, son) qeyd olunacaq. Vergi orqanı tərəfindən göndərilən bildirişlərə aid məlumatlarla banklar özlərinə aid onlayn kargüzərlikdəki «Gələnlər» qovluğu vasitəsilə tanış olacaqlar. Bank əməkdaşları e-bildirişlə tanış olduqdan sonra vergi ödəyicisinin bank hesabları barədə müvafiq məlumatları toplayıb cavab sənədini hazırlamaq üçün «Reyestr» proqramını yükləyəcəklər.

Qeyd edək ki, istifadəçilər sistemə «Asan imza» telefonu ilə «Asan imza PIN1» kodunu daxil etməklə qoşulacaqlar. Növbəti aydan bank hesabları barədə e-bildirişlər vergi orqanları tərəfindən banklara göndəriləcək və banklar elektron bildirişlərinin tətbiqinə başlayacaq.

Elbrus CƏFƏRLİ

Beynəlxalq Vergi İnformasiya Platforması

Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş İdarəsi tərəfindən innovativ texnologiya prinsipləri əsasında hazırlanan Beynəlxalq Vergi İnformasiya Platforması (BVİP) vergi əməkdaşları arasında ən çox istifadə olunan xidmətlərdən birinə çevrilib. Qısa müddət ərzində fəaliyyət göstərən platforma beynəlxalq aləmdə vergilər sahəsində baş verən yeniliklər, statistik məlumatlar, analitik hesabat və təhlillərə tanış olmaq imkanı yaradır.

dırılması - İttifaq ərazisində təsis edilməyən vergi tutulan şəxslər üçün əlavə dəyər vergisinin kompensasiya edilməsi üzrə tədbirlər haqqında» on üçüncü şura direktivləri və «Tütün emalı məhsullarına tətbiq edilən aksiz vergiləri haqqında direktiv» sənədləri ilə də tanış olmaq mümkündür.

İnnovativ layihələr

Bu bölmədə xarici ölkələrin vergi sistemlərinin tədqiqi zəmanə aşkar olunan ən yaxşı təcrübələr və innovativ layihələr barədə materiallar yerləşdirilib. Bölmədə innovativ layihəni tətbiq edən ölkə və icra edən administrasiya, layihənin tətbiq ediyi sahə və struktur, layihə üzrə əldə olunan nəticələr göstərilir. Layihələr barədə ətraflı hesabat və arayışlar bölmənin sonuna daxil edilib. Burada yer alan layihələr bunlardır: «Elektron qaimə-faktura və e-mühasibat sistemlərinin tətbiqi» (Türkiyə), «İri vergi ödəyicilərinə nəzarət üzrə «panorama» risklərinin idarə olunması aləti» (Macarıstan), «Sərhədsiz vergi auditorları» (TIWB-tax inspectors without borders, OECD). Bölmədə «Strateji planların hazırlanması proqramı-«Project master» (Belçika), «Tikinti sektoru üzrə məlumatvermə sistemi» (Finlandiya), «Fırıldaqçılığa qarşı milli mübarizə qrupu: FİOD-CD» (Niderland), «Vergi inzibətçiliğinin «Klaud sistemləri»ne inteqrasiyası» (Niderland), «Horizontal monitoring» (Niderland), «LoS» sistemi - fəaliyyətin qiymətləndirilməsi proseslərinin avtomatlaşdırılması» (Avstriya) barədə materiallar daxil edilib.

Avropa İttifaqı qanunvericiliyi

Bu bölmədə Avropa İttifaqının (Aİ) vergitutma məsələləri üzrə direktivləri barədə ümumi məlumat, eləcə də «Əlavə dəyər vergisinin ümumi sistemi üzrə direktiv», «Aksiz rüsumları üzrə ümumi tədbirlər-lə bağlı və 92/12/EEC sayılı direktivi ləğv edən direktiv», «Üçüncü ölkələrdən gələn şəxslərin özləri ilə gətirdikləri əmtələrin ƏDV və aksiz vergisindən azad edilməsi haqqında direktiv» adlı sənədlərin ingilis və Azərbaycan dilində mətnləri yerləşdirilib. Bölmədə «Enerji daşıyıcıları və elektrik enerjisinin vergiləndirilməsi üzrə Aİ hüquqi bazasının yenidən qurulması haqqında direktiv», «Spirit və spirtli içkilər üzrə aksiz vergilərinin strukturunun uyğunlaşdırılması haqqında direktiv», «Üzv dövlətlərin dövriyyədən tutulan vergi ilə bağlı qanunlarının uyğunlaş-

hələr bunlardır: «Elektron qaimə-faktura və e-mühasibat sistemlərinin tətbiqi» (Türkiyə), «İri vergi ödəyicilərinə nəzarət üzrə «panorama» risklərinin idarə olunması aləti» (Macarıstan), «Sərhədsiz vergi auditorları» (TIWB-tax inspectors without borders, OECD). Bölmədə «Strateji planların hazırlanması proqramı-«Project master» (Belçika), «Tikinti sektoru üzrə məlumatvermə sistemi» (Finlandiya), «Fırıldaqçılığa qarşı milli mübarizə qrupu: FİOD-CD» (Niderland), «Vergi inzibətçiliğinin «Klaud sistemləri»ne inteqrasiyası» (Niderland), «Horizontal monitoring» (Niderland), «LoS» sistemi - fəaliyyətin qiymətləndirilməsi proseslərinin avtomatlaşdırılması» (Avstriya) barədə materiallar daxil edilib.

AYTƏN

Azərbaycanda nağdsız ödənişlərlə bağlı qanunvericilik təkmilləşdirilməlidir

Avropa Komissiyasının Genişlənmə üzrə Baş Direktorluğunun Texniki Yardım və İnformasiya Mübadiləsi (TAIEX) proqramı çərçivəsində Azərbaycan qanunvericiliyinin Avropa İttifaqı qanunvericiliyinə uyğunlaşdırılması nəzərdə tutulub. «Vergi sisteminin inkişafı üzrə 2013-2020-ci illər üçün Strateji Plan»-a əsasən, Avropa Komissiyasının TAIEX ekspert missiyası vergi orqanları əməkdaşları üçün müxtəlif mövzularda seminarlar təşkil edir. Ekspert missiyasının rəhbəri, Polşa Maliyyə Nəzarəti Administrasiyasının aparıcı eksperti Adam Tomas Janisevskinin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş seminar «Nağdsız hesablaşmaların stimullaşdırılması» mövzusunda həsr olunmuşdu. Müxbirimizin Tomas Janisevski ilə müsahibəsini təqdim edirik.

- Cənab Janisevski, nağdsız hesablaşmalarla bağlı Azərbaycanı nəzərdə tutub. «Vergi sisteminin inkişafı üzrə 2013-2020-ci illər üçün Strateji Plan»-a əsasən, Avropa Komissiyasının TAIEX ekspert missiyası vergi orqanları əməkdaşları üçün müxtəlif mövzularda seminarlar təşkil edir. Ekspert missiyasının rəhbəri, Polşa Maliyyə Nəzarəti Administrasiyasının aparıcı eksperti Adam Tomas Janisevskinin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş seminar «Nağdsız hesablaşmaların stimullaşdırılması» mövzusunda həsr olunmuşdu. Müxbirimizin Tomas Janisevski ilə müsahibəsini təqdim edirik.

- Azərbaycanın kart bazarının vəziyyətinə dair əldə etdiyim məlumatlara və müvafiq orqanların nümayəndələri ilə görüşlərimin nəticəsinə əsasən deyə bilərəm ki, Bakıda nağdsız ödənişlər normal səviyyədədir, ticarət məntəqələri ilə istehlakçıların kart biznesindən istifadəyə marağı böyükdür. Ölkənin digər iri şəhərlərində də nağdsız əməliyyatların aparılması üçün yaxşı infrastruktur qurulub. Amma regionlarda bu istiqamətdə irəliləyişlər o qədər də hiss olunmur. Belə bir problem Polşada da mövcuddur: kiçik şəhərlərdə və kənd yerlərində, xüsusilə də ucqarlarda nağd puldan istifadə daha çox müşahidə olunur. Bunun müəyyən səbəbləri var. Ucqar ərazilərdə nağdsız bazarın əsas elementləri olan kart və texniki infrastrukturun vəziyyəti iri şəhərlərə nisbətən aşağı səviyyədədir. İnsanların nağdsız hesablaşmalar, ödəniş kartları barədə bilikləri hələ istənilən səviyyəyə gəlib çatmayıb. Ona görə də regionlarda maarifləndirmənin və təbliğat kampaniyalarının gücləndirilməsinə ehtiyac var. Cəmiyyətdə ödəniş mədəniyyəti nə qədər yüksək olarsa, nağdsız ödənişlərin dövryyəsi də o qədər çox olar.

- Azərbaycan nağdsız ödənişlər bazarının inkişaf etdirilməsi üçün hansı işlərin görülməsinə ehtiyac var?

- Bu sahədə Azərbaycan qanunvericiliyinin Avropa İttifaqı qanunvericiliyinə uyğunlaşdırılması vacibdir. Amma bir məqamı da nəzərə almaq gərəkdir ki, bəzən qanunların qəbulu nağdsız ödənişlər bazarının inkişafı üçün kifayət etmir. Bazarın iştirakçılarının, bütün təsərrüfat sub-

yektlərinin, dövlət qurumlarının birgə işindən çox şey asılıdır, bu sahədə stimullaşdırıcı addımlar atılmalıdır. Xüsusilə də təsərrüfat subyektləri alıcılara bu prosesə cəlb etmək, həvəsləndirmək üçün səmərəli mexanizmlər işləyib həyata keçirilməlidir. Təcrübə göstərir ki, POS-terminalların quraşdırılması vəziyyətdən çıxış yolu deyil, istehlakçıları kartlarla alış-verişə həvəsləndirmək üçün daha effektiv yollar axtarılmalıdır. Avropa İttifaqı ölkələrinin əksəriyyətində olduğu kimi, Azərbaycanda da nağdsız ödənişlərin əsas vasitəsi kimi plastik kartlardan istifadə geniş yer tutur. Bununla yanaşı, digər aktiv ödəniş alətlərindən elektron pul kisəsi, rəqəmsal valyuta qabı olan bitcoin, smart-kartlar və digər alətlərin geniş tətbiqi üçün də stimullaşdırılmalıdır.

- Avropa Komissiyası TAIEX proqramı çərçivəsində Azərbaycanda nağdsız hesablaşmaların inkişafına dair hansı köməyi göstərməyi nəzərdə tutur?

- Avropa İttifaqının nağdsız hesablaşmalarla bağlı mükəmməl qanunvericiliyi vardır və bunun bir sıra müddəaları Azərbaycan üçün faydalı ola bilər. Xüsusilə də iki direktiv sənəd sizin ölkə üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edə bilər. Onlardan biri ödəniş xidmətləri direktividir - müştərilərdə müasir ödəniş alətlərindən geniş istifadəyə stimullaşdırır. Bu, ödənişləri həyata keçirmək üçün müştərilərin hüquqlarının qorunması, kart biznesinin təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsi üçün səmərəli qanun sənədidir. Digər direktiv isə ödəniş xidmətlərini həyata keçirən şirkət və qurumların fəaliyyətinin tənzimlənməsini nəzərdə tutur, kredit təşkilatlarının, pərə-kəndə ticarət, iaşə və digər xidmət

müəssisələrinin, o cümlədən kart sahələrinin hüquq və öhdəliklərini müəyyən edir. Bu qanun bütün tərəflərin öhdəliklərinin icrasına təminat verir, həmçinin bank olmayan maliyyə institutlarının kart bazarında fəaliyyətinin artırılması üçün stimullaşdırır. Avropada bank olmayan təşkilatların kart bazarında iştirakı daha aktiv hiss olunur. Bu cür təşkilatların nağdsız bazarda sayının çox olması rəqəbatı artırır və xərcləri aşağı salır, kartlardan istifadənin dövryyəsinə yüksəlir. Azərbaycanda da həmin institutların fəal rolunun artırılması arzuolunandır.

Ümumiyyətlə, Avropa Komissiyası Azərbaycanda nağdsız dövryyənin həcmində yüksəldilməsi və ödəniş kartları bazarının inkişaf etdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən işlərə daim dəstək verir. Bundan sonra da birgə əməkdaşlıq çərçivəsində işlər davam etdiriləcək.

- Azərbaycan hökuməti nağdsız hesablaşmaların artırılmasına şərait yaratmaq üçün yeni yollar axtarırmı?

- Ümumi qənaətim bundan ibarətdir ki, Avropa İttifaqında tətbiq olunan ən səmərəli vasitələr, ödəniş alətləri Azərbaycanda istifadə olunmalıdır. Avropa İttifaqı ölkələrinin əksəriyyətində geniş yer alan POS-terminalardan istifadə zamanı vergi güzəştlərinin Azərbaycanda da tətbiqinə baxmaq olar. Polşada bu məsələ neçə müddətdir gündəmdədir və yaxın vaxtlarda vergi güzəştlərinin tətbiqi reallaşacaq. Bir sıra sahələrin vergidən azad edilməsi, güzəştlərin vergi rejimi, nağd hesablaşmalara limitlərin tətbiq olunması nəzərdə tutulur.

Belə bir təkliflə müraciət etmişik ki, Azərbaycanda bir çox sahələrdə nağd əməliyyatlara müəyyən limit qoyulsun. Polşada olduğu kimi, bu-

rada da nağd dövryyəni azaltmaq üçün müxtəlif tənzimləyici vasitələrdən istifadə etmək olar. Məsələn, yanacaq doldurma məntəqələrində və ya iri biznes sövdələşmələrində alış-veriş zamanı nağd satışın hədələri müəyyən oluna bilər. Bundan əlavə, nağdsız əməliyyatlar zamanı, az da olsa, qiymətlərdə müəyyən güzəştlər etmək, əhalini bu prosesə həvəsləndirmək üçün bonus qazandıran kampaniyaların sayını artırmaq mümkündür. Ticarət məntəqələrində, turizm və xidmət sektorunda güzəştlə kampaniyaların, həvəsləndirici oyunların keçirilməsi də öz bəhrəsini verə bilər. Bütün bunlar nəticədə POS-terminalardan istifadənin səviyyəsinin artmasına səbəb olacaqdır.

Ən mühüm məsələlərdən biri də Azərbaycanın maliyyə institutları və müvafiq dövlət qurumları tərəfindən «MasterCard» və VISA ilə danışıqlar apararaq xidmət haqqının aşağı salınması üçün addımlar atılmasıdır. Avropa İttifaqı ölkələrində kartlardan istifadəyə görə xidmət haqqı 0,5%-dən artıq deyil və Azərbaycanda da bu məsələ həllini tapmalıdır.

- Avropada nağdsız ödənişlərin vəziyyəti qaneedicirmi?

- Avropa İttifaqı ölkələrində nağdsız ödənişlərin həcmində ildən-ildən yüksək fəallıq müşahidə olunur - artım tempi təxminən 7-8% təşkil edir. Hazırda dünya üzrə nağdsız ödənişlərin ümumi payının Avropa İttifaqı ölkələrinin xüsusi çəkisi 22-25%-dir.

Bu gün dünyada «Elektron hökumət»in, elektron ticarətin və mobil ödəmələrin tətbiqi genişlənməkdədir və bu vasitələr hesabına yaxın 10 ildə nağdsız dövryyənin həcmi- nin iki dəfədən çox artması gözlənilir.

Elbrus CƏFƏRLİ

Akif Musayev
Azərbaycan Respublikası
vergilər nazirinin müşaviri

Vergi hüquq münasibətləri və onun növləri

Vergi hüquq münasibətləri vergilərin müəyyən olunması və tətbiqi nəticəsində yaranan, vergi qanunvericiliyi ilə tənzimlənən ictimai hüquq münasibətləridir. Vergilərin müəyyən olunması ilə bağlı hüquq münasibətləri onların tətbiqi nəticəsində baş verən vergi münasibətlərindən əvvəl yaranır. Ümumiyyətlə, vergi münasibətlərinin əsas mahiyyəti vergi qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş müddətdə və həcmə görə vergi məbləğlərinin dövlət büdcəsinə ödənilməsi ilə bağlı hüquq münasibətlərinin və onların ödənilməsinə nəzarəti həyata keçirən səlahiyyətli dövlət orqanlarının vəzifələrindən ibarətdir. Vergi ödəyiciləri tərəfindən vergilərin ödənilməsi ilə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi dövlətə maddi zərər vurulması sayılır və buna yol verməmiş şəxslərin qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada məsuliyyətə cəlb edilməsinə səbəb olur. Bununla əlaqədar vergi qanunvericiliyində həmin şəxslərə qarşı ciddi məsuliyyət tədbirləri nəzərdə tutulur.

Qeyd olunanlar belə nəticəyə gəlməyə əsas verir ki, vergi münasibətləri ilk növbədə vergilərə məxsus funksiyaların yerinə yetirilməsinə yönəldilir. Bu nöqtəyə nəzərdən, vergi hüquq münasibətləri iki növə bölünür: tənzimləyici və qoruyucu münasibətlər.

Tənzimləyici rol oynayan vergi hüquq münasibətlərinin də iki növü vardır:

- ümumi tənzimləyici;
- xüsusi tənzimləyici münasibətlər.

Ümumi tənzimləyici münasibətlər vergi hüququnun subyektlərini və onların ümumi vergi hüququ statusunu, xüsusi tənzimləyici münasibətlər isə vergi münasibətlərinin ayrı-ayrı iştirakçıları və onların vergi hüququ statusunu müəyyən edir. Qoruyucu vergi münasibətləri vergi qanunvericiliyini pozmuş subyektlərə qarşı dövlət tərəfindən məsuliyyət tədbirlərinin tətbiqini nəzərdə tutur.

Vergilərin müəyyən olunması ilə bağlı hüquq münasibətləri onların tətbiqi nəticəsində baş verən vergi münasibətlərindən əvvəl yaranır

Yuxarıda göstərilən vergi hüquq münasibətləri sıx əlaqədə olmaqla bir-birini tamamlayır. Məsələn, fərdi sahibkar kimi qeydiyyatdan alınmamış fiziki şəxsin konkret vergi hüququ statusunun müəyyənəndirilməsinə zərurət o vaxt yaranır ki, ümumi tənzimləyici vergi hüquq münasibətləri vergi ödəyicisi anlayışını müəyyənləşdirmiş olsun. Yalnız bundan sonra fiziki şəxsin konkret vergi hüququ statusu müəyyən edilməklə qeydiyyatdan alınması və ona qarşı məsuliyyət tədbirlərinin görülməsi şəklində qoruyucu vergi münasibətləri yaranır.

Tənzimləyici vergi hüquq münasibətlərinin əsas məqsədi vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi və vergitutmanın tətbiqi ilə bağlı meydana çıxan ictimai münasibətlərin tənzimlənməsinə əhatə edir. Onların meydana çıxması vergi öhdəliklərini yerinə yetirən subyektlərin qanuni davranışı ilə müşayiət olunur. Bu münasibətlər vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinə təminat yaratmaqla sonrakı mərhələdə müxtəlif xüsusi tənzimləyici vergi münasibətlərini formalaşdırır. Xüsusi tənzimləyici vergi münasibətləri, əsasən, vergi münasibətləri subyektlərinin konkret hüquq və vəzifələrini müəyyən edir. Əgər ümumi tənzimləyici vergi münasibətləri hüquq tənzimlənməsinin sabitliyinin təmin edilməsinə yönəldilsə, xüsusi tənzimləyici münasibətlər ictimai münasibətlərin dəyişməsi ilə əlaqədar vergi hüququnun buna dinamik və çevik şəkildə reaksiya verməsinə təminat verir. Bu zaman xüsusi tənzimləyici münasibətlər sistemi ictimai münasibətlərin dinamikasına bütövlükdə təsir etmiş olur. Ayrı-ayrı isə onları aktiv və passiv qruplara bölmək olar.

Tənzimləyici və qoruyucu vergi hüquq münasibətlərinin vahid sistem təşkil etməsinə baxmayaraq, onların arasında bir sıra prinsiplər fərqlər də vardır. Bu, ilk növbədə, yaranma səbəbinə görə fərqlənir: tənzimləyici vergi münasibətləri vergi hüququ subyektlərinin qanuni davranışları nəticəsində baş verdiyi halda, qoruyucu münasibətlər onların qeyri-qanuni davranışı zamanı baş verən vergi hüquq pozumlarından irəli gəlir. Bu növ vergi hüquq münasibətlərinin fərqliliyinin digər aspektləri onların tərkibi, hüquq və öhdəliklərin nisbəti ilə bağlıdır. Qoruyucu münasibətlər, əsasən, vergi hüquq pozmasına yol verməmiş subyektdən bu pozuntunun aradan qaldırılmasının tələb edilməsindən ibarətdir və özünü hakimiyyət orqanının buna qarşı təsiri kimi göstərir.

Qoruyucu vergi münasibətləri hüquqların pozulması, öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi və iştirakçıların pozulmuş hüquqlarının dövlət tərəfindən qorunmasına ehtiyac yaranması zamanı baş verir. Bu cür münasibətlərdə tərəflərdən birini dövlət tərəfindən xüsusi səlahiyyətlər verilmiş orqan, digər tərəfi isə dövlətin təsiredici tədbirlərinə məruz qalmağa məcbur edilən iştirakçı təşkil edir. Dövlətin məcbureddi tədbirlərinin forma və metodları vergi qanunvericiliyinin sanksiya normaları ilə konkretləşdirilir. Qoruyucu münasibətlər hüquqi subyektlərin qeyri-qanuni hərəkətlərinə qarşı dövlətin reaksiyasından əmələ gələn qanun pozuntusuna yol verməmiş şəxslərin məsuliyyətə cəlb olunması və hüquqları pozulmuş şəxslərin hüquqlarının bərpə olunması şəklində həyata keçirilir.

Beləliklə, qoruyucu münasibətlər vergilərin qoruyucu funksiyasının lokal məqsədlərdən irəli gəlir. Vergilərin büdcəyə daxil olması məqsədilə vergi qanunvericiliyinin qorunması üzrə nəzarət münasibətləri isə lokal qoruyucu tapşırıqlar daşımaq üçün təşkil edilir.

Bakıda IOTA-nın Forumu keçiriləcək

Macaristan Respublikasının paytaxtı Budapeşt şəhərində Avropadaxili Vergi Administrasiyaları Təşkilatının (IOTA) rəhbər qrupunun iclası keçirilmişdir. Tədbirdə müzakirə edilən əsas məsələ 9-11 sentyabr 2015-ci il tarixlərində Bakı şəhərində keçiriləcək Vergi üzrə Peşəkar Təlim və İnkişaf Forumu və ona hazırlıq işləri olmuşdur. İclasın gündəliyinə forumun proqram layihəsinin hazırlanması, müzakirə ediləcək əsas mövzuların müəyyənəndirilməsi salınımışdır, forumun 2015-2016-cı illər üzrə mandatında prioritet

hesab olunan mövzulara toxunulmuşdur. Bu mövzular vergi administrasiyalarında təlim və tədris informasiya texnologiyasının imkanlarından daha geniş istifadə etməklə rəqəmsal formatda (webinar - şəbəkə seminarı, video forumlar, video konfranslar, virtual qruplar, ümumi iş məkanına giriş imkanı verən onlayn platformalar) aparılmasını əhatə edir.

Rəhbər qrupun iclasında Azərbaycan Vergilər Nazirliyinin Beynəlxalq Münasibətlər İdarəsinin Beynəlxalq Əməkdaşlıq Şöbəsinin rəisi Fərid Hacıyev iştirak etmişdir.

DAHA ZƏNGİN MƏLUMAT!

VERGİLƏR NAZİRLİYİ, İQTİSADİYYAT VƏ SƏNAYE NAZİRLİYİ, MALİYYƏ NAZİRLİYİ, ƏDLİYYƏ NAZİRLİYİ, ƏMƏK VƏ ƏHALİNİN SOSIAL MÜDAFİSİ NAZİRLİYİ, DÖVLƏT GÖMRÜK KOMİTƏSİ, DÖVLƏT SOSIAL MÜDAFİƏ FONDU

Hüquq məsləhətxanamız

Samirə Musayeva

Azərbaycan Respublikası
Vergilər Nazirliyinin Hüquq Baş İdarəsinin rəisi
vergi ödəyicilərinin suallarına cavab verir

Aksiz vergisi

Azərbaycan Respublikasına idxal edilən avtomobillərə görə tətbiq edilən aksiz vergisinin məbləği necə müəyyən edilir və bu vergi hansı qaydada tutulur?

Aksizli malların siyahısı və aksiz vergisinin dərəcələri Vergi Məcəlləsinin (VM) 190-cı maddəsində təsbit edilmişdir. Məcəllənin 190.1-ci maddəsinə müvafiq olaraq, minik avtomobilləri (xüsusi nişan və avadanlıqlarla təchiz edilmiş xüsusi təyinatlı avtonəqliyyat vasitələri istisna olmaqla) aksizli mallara aid edilmişdir.

VM-in 190.4.1-ci maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikasına idxal olunan minik avtomobilləri üzrə mühərrikin həcmi 2000 kubsantimetrə qədər olduqda hər kubsantimetrinə görə - 0,20 manat, mühərrikin həcmi 3000 kubsantimetrə qədər olduqda 400 manat + mühərrikin həcmi 2001-3000 kubsantimetr hissəsi üçün hər kubsantimetrə görə - 1,5 manat, mühərrikin həcmi 4000 kubsantimetrə qədər olduqda 1900 manat + mühərrikin həcmi 3001-4000 kubsantimetr hissəsi üçün hər kubsantimetrə görə - 4 manat, mühərrikin həcmi 5000 kubsantimetrə qədər olduqda 5900 manat + mühərrikin həcmi 4001-5000 kubsantimetr hissəsi üçün hər kubsantimetrə görə - 8 manat, mü-

hərrikin həcmi 5000 kubsantimetrə qədər olduqda isə 13900 manat + mühərrikin həcmi 5000 kubsantimetrə qədər olan hissəsi üçün hər kubsantimetrə görə - 10 manat aksiz dərəcəsi tətbiq edilir.

VM-in 191.3-cü maddəsinə əsasən, aksizli mallar idxal edildikdə aksiz gömrük orqanları tərəfindən gömrük rüsumlarının hesablandığı qaydada tutulur. VM-in 193.1-ci maddəsində isə qeyd olunur ki, sonradan təkrar ixrac məqsədi ilə idxal olunan mallar üçün aksiz malların idxalı vaxtı ödənilir və sonradan təkrar ixracın faktiki həcmi müvafiq məbləğdə aksizi almış gömrük orqanları tərəfindən 15 gün ərzində geri qaytarılır.

Onu da nəzərinizə çatdırırıq ki, VM-in 25-ci maddəsinə müvafiq olaraq, mallar Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirildikdə vergilərin tutulması sahəsində Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi, Gömrük Məcəlləsi və digər qanunlarla müəyyən edilmiş hüquqları və vəzifələri dövlət gömrük orqanları həyata keçirirlər.

Suallarınızı redaksiyamızın ünvanına: AZ 1073, Bakı ş., Landau küç., 16 və ya s.musayeva@taxes.gov.az elektron poçt ünvanına göndərə bilərsiniz.

Innovativ bankçılıq xidmətlərinin təqdimatı

«Bank Technique» «Technique Online» tamfunksional internet-bankçılıq sistemini, «Technique Mobile» smartfonlar üçün mobil programını və Azərbaycan bazarı üçün unikal hesab edilə bilən və bank əməliyyatlarının telefon əlaqəsi vasitəsilə icrasını təmin edən «Technique ID» qabaqcıl identifikasiya sistemini birləşdirən ən yeni innovativ məsafəli bankçılıq xidmətlərini nümayiş etdirib.

Məsafəli xidmətlərlə yanaşı, bank Azərbaycanda ilk dəfə olaraq yeni kart məhsulunun - displeylə təchiz edilmiş bank kartlarının (displey-kartlar) buraxılışına başlayıb. Eyniləşdirmə sahəsin-

mələrinin, demək olar ki, bütün spektrindən məsafədən istifadə edə biləcəklər. Web-versiyanın imkanlarını təkrarlayan iOS və Android platformaları üçün hazırlanmış «Technique Mobile» mobil programını, müvafiq olaraq, iTunes və Google Play onlayn mağazalarından pulsuz yükləmək mümkündür.

Tədbirdə video-təqdimat da nümayiş etdirilib. Bankın baş direktoru Kamran Axundov yeni istifadəyə verilən xidmətlər və displey-kartlar barədə məlumat verərək bildirdi ki, məsafəli xidmətləri işə salmadan öncə mövcud imkanları qiymətləndirildi və əmin olduq

Məsafəli sistemlər ümumilikdə 18 istiqamət üzrə 75 xidməti birləşdirməklə, demək olar ki, bütün bank əməliyyatlarını əhatə edir

də ən yeni məhsul kimi tanınan bu növ kartlar onlayn-bankçılıqda, ümumiyyətlə, internetdə ən rahat və təhlükəsiz hesab edilir. Maqnit zolağı və çipdən əlavə, bu kartın üzərində kiçik mayekristal ekran və düymə yerləşir. Düyməni sıxdıqda displeyde internet əməliyyatları keçirmək üçün hər dəfə xüsusi, birdəfəlik kod əks olunur. Displey-kartlar digər bank kartları kimi ümumi istifadə oluna bilər.

www.online.banktechnique.az ünvanında yerləşən «Technique Online» internet-bankçılıq sistemi müasir tələblərə cavab verərək beynəlxalq nümunələrdən geri qalmır və əvvəllər Azərbaycanda mövcud olmayan potensialı ilə seçilir. Sistemdə qeydiyyatdan keçmiş həm fiziki, həm də hüquqi şəxslər bank xid-

ki, bazarda müştərilərə bank əməliyyatlarını tam həcmdə məsafədən idarə etmək imkanı yaradan sistemlərə ehtiyac duyulur. Təqdim olunan «Technique Online», «Technique Mobile» və «Technique ID» sistemləri kompüter, smartfon və planşet, adi telefon bağlantısı kanallarını əhatə edir. Sistemlər 24 saat fəaliyyət göstərir, istifadəyə verilmiş kanallar isə geniş əhatə dairəsinə malikdir.

Məsafəli sistemlər ümumilikdə 18 istiqamət üzrə 75 xidməti birləşdirməklə, demək olar ki, bütün bank əməliyyatlarını əhatə edir. Əlverişli tarifləri ilə seçilən xidmətlərə qoşulma ödənişsizdir və hər bir müştəri bundan faydalana bilər.

FƏXRİYYƏ

ATİB-in fəaliyyəti Azərbaycan və Türkiyənin birgə regional fəaliyyətinin gücləndirilməsinə yönəldilib

Azərbaycan və Türkiyə arasında iqtisadi əlaqələrin, eləcə də iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsində dövlət orqanları, şirkətlərlə yanaşı, iş adamlarının yaratdıqları qeyri-hökumət təşkilatlarının da mühüm töhfəsi olub. Azərbaycan-Türkiyə İş Adamları Birliyi – ATİB-də 17 aprel 2004-cü ildə məhz bu məqsədlə təsis edilib. Qurum işgüzar dairələrin və iki qardaş ölkənin maraqlarını təmsil edən ictimai birlik kimi fəaliyyətə başladığı gündən bu günə kimi bir çox nailiyyətlər qazanıb. Müsahibimiz ATİB-in İdarə Heyətinin sədri Camal Yanğındır.

Azərbaycan və Türkiyə arasında iqtisadi əlaqələrin, eləcə də iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsində dövlət orqanları, şirkətlərlə yanaşı, iş adamlarının yaratdıqları qeyri-hökumət təşkilatlarının da mühüm töhfəsi olub.

Azərbaycan-Türkiyə İş Adamları Birliyi - ATİB 17 aprel 2004-cü ildə məhz bu məqsədlə təsis edilib. Qurum işgüzar dairələrin və iki qardaş ölkənin maraqlarını təmsil edən ictimai birlik kimi fəaliyyətə başladığı gündən bu günə kimi bir çox nailiyyətlər qazanıb. Müsahibimiz ATİB-in İdarə Heyətinin sədri Camal Yanğındır.

- Camal bəy, rəhbərlik etdiyiniz təşkilat hansı dəyərlər üzərində qurulub?

- Liderlik, müstəqillik, dürüstlük, ədalətlik, innovativlik və açıqlıq ATİB-in təməl dəyərlərini təşkil edir. ATİB öz sahəsində lider olan bir təşkilat kimi mövqelərini qorumağa və daha da gücləndirməyə, fəaliyyətində bütün maraqlarının nəzərə alınmasıyla yanaşı, heç bir tərəfdən asılı olmamağa, müstəqil şəkildə öz strategiyasını və fəaliyyət planını müəyyənləşdirib icra et-

təşkilatlarla bir yerdə bir sıra biznes forumları təşkil edilib.

ATİB beynəlxalq təşkilatların həm mərkəzi ofisləri, həm də Azərbaycanda yerləşən nümayəndəlikləri ilə səmərəli əlaqələr qurub.

Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı ticarət və iqtisadiyyat əlaqələrini inkişaf etdirərək, Türkiyəli iş adamlarının Azərbaycan bazarında daha effektiv fəaliyyət göstərmələri üçün zəmin hazırlanması üçün sıx əməkdaşlıq etdiyi qurumlardan biri də Türkiyə Xarici İqtisadi Əlaqələr Şurası - DEİK-dir. Türkiyənin Xarici İqtisadi Əlaqələr Təşkilatının nəzdində olan Dünya Türk İş Şurası (DTİK) Avrasiya bölgə komitəsi ilə iqtisadi əlaqələrinin daha da genişləndirilməsi istiqamətində əməkdaşlıq edirik.

Regionda fəaliyyət göstərən digər iş adamları birlikləri ilə də qarşılıqlı əməkdaşlıq etdiyimiz təşkilatlar sırasındadır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzi ilə ATİB-in birgə təşəbbüsü ilə 2012-ci ildə «Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri son 20 ildə: uğurlar və imkanlar» adlı kitabı dərc olunub. Birgə nəşrimiz olan bu kitab Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərini müxtəlif istiqamətlərdən təntənə missi-

- Tədqiqat fəaliyyətiniz də maraqlı doğurur...

- ATİB son illərdə müntəzəm olaraq iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələri üzrə tədqiqatlar hazırlayaraq nəşr etdirir. Burada məqsəd Azərbaycan iqtisadiyyatı və onun ayrı-ayrı sektorlarının müasir vəziyyətinin təhlili, strateji önəminin üzə çıxarılması, iqtisadi inkişaf qarşısında duran problemlərin ortadan qaldırılması üçün tövsiyələrin hökumətə, beynəlxalq və regional təşkilatlara, ictimai birliklərə, korporasiyalara, akademik dairələrə və KİV-ə təqdim edilməsidir. ATİB bu günə qədər azad rəqabət, səhiyyə, maliyyə, təhsil, turizm, aqrar-sənaye sektoru və Azərbaycan-Türkiyə iqtisadi əlaqələri ilə bağlı hesabatlara hazırlayıb ictimaiyyətə təqdim edib.

İndiyə qədər hazırlanan tədqiqatlar və nəşr edilən kitablar onu deməyə imkan verir ki, ATİB müəyyən mənada düyüncü mərkəzi funksiyasını da yerinə yetirməkdədir. Son 11 ildə toplanan məlumat bazası ilə ATİB Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrini, xüsusilə də iqtisadi əlaqələrini tədqiq edən alim və tədqiqatçıların mürciət etdikləri ilk mənbələrdən biri rolunu yerinə yetirir. Altı ilə yaxındır ki, nəşr edilən ATİB-in rəsmi orqanı «EcoVision»

rət Müşavirliyi, Azərbaycan-Türkiyə İş Şurası, Türkiyə Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi və digər partnyor təşkilatlarla birlikdə 25-ə yaxın biznes forumu təşkil edib. Bundan əlavə, ötən illər ərzində ATİB ofisində Azərbaycanda biznes fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən 400-ə yaxın Türkiyə və üçüncü ölkələrin şirkətləri ilə görüşlər keçirilərək onlara Azərbaycanın investisiya mühiti və biznes imkanları barədə geniş məlumat verilib.

Azərbaycan-Türkiyə İş Adamları Birliyi tərəfindən həyata keçirilən biznes forumları Azərbaycan və Türkiyənin biznes mühitinin və iqtisadi potensialının təbliği, iş adamlarının tanışılması, işgüzar əməkdaşlıq baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir.

- Region əməkdaşlıq platformaları daxilində hansı məsələlər öz həllini tapmaqdadır?

- 2005-ci ildən formalaşdırdığımız regional əməkdaşlıq platformalarının əhatə dairəsi getdikcə genişləniib. Konkret olaraq qeyd edə bilərəm ki, 2006-cı ilin əvvəllərindən Avrasiya İş Adamları Birliyi layihəsi çərçivəsində Türkiyə Sənayeçi və İş Adamları Dərnəyinin (TÜSIAD) yaxın dəstəyi ilə Qara dəniz və Xəzər dənizi İş Adamları Konfederasiyaları Birliyinin (UBCCE) qurulmasına start verildi və 27 noyabr 2006-cı ildə 12 ölkədə regional birbaşa xarici investisiyalar mövzusunda keçirilən bu beynəlxalq konfrans və biznes forumun iştirakçıları ilə həmin təşkilat təsis edildi. İndiyədək UBCCE-nin əhatə etdiyi coğrafiya genişləniib və hazırda bu təşkilat özündə 19

ATİB hər zaman Azərbaycana sərmayə yatırmaq istəyən türkiyəli iş adamlarına və eyni zamanda Türkiyədə biznes qurmaq arzusunda olan Azərbaycanın iş adamlarına dəstək olmağa hazırdır

məyə önəm verir.

ATİB qarşıya qoyduğu məqsəd və hədəflərə çatmaq üçün daim yenilikləri öyrənmək və tətbiq etməyə, yerli, regional və qlobal təşəbbüslərə çevik qoşulmağa üstünlük verir.

Birliyin fəaliyyət konsepsiyasının əsasında ilk öncə Azərbaycan və Türkiyə arasında, daha sonra isə Azərbaycan və digər ölkələr arasında iqtisadi, sosial və mədəni əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə öz töhfəsini vermək, bu məqsədlə Türkiyə və Azərbaycan iş adamlarını bir yerdə toplayaraq Azərbaycanın sahib olduğu iqtisadi potensialdan birlikdə istifadə etmək və bir sinerji yaratmaq durur. Birliyin fəaliyyəti yalnız iki qardaş ölkə arasındakı münasibətlərin, iqtisadi əlaqələrin deyil, həm də Azərbaycan və Türkiyənin birgə regional fəaliyyətinin gücləndirilməsinə yönəldilib.

- Hansı təşkilatlarla əməkdaşlıq edirsiniz?

- Yarandığı gündən regional və qlobal təşəbbüslərə çevik qoşulmağa üstünlük verən ATİB iqtisadi, sosial və mədəni əlaqələrin inkişaf etdirilməsində əməkdaşlıq fəaliyyətinin vacibliyinə inanaraq təmasda olduğu və əməkdaşlıq etdiyi qurum və təşkilatların əhatə dairəsinin genişləndirilməsinə xüsusi önəm vermişdir. İndiyədək Azərbaycan İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi, Azərbaycan İxracı və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO), Azərbaycan-Türkiyə İş Şurası, Türkiyənin Azərbaycanlı Səfirliyi və digər

forumları təşkil edirik. ATİB-in iqtisadi əlaqələrini genişləndirməsinə dəstək vermək, iş adamlarının ən zəruri informasiya ilə təmin etmək və sahibkarların qarşılaşdıqları çətinliklərin həllində yardımçı olmaq məqsədilə təsis edilib. «EcoVision»da iqtisadiyyatın müxtəlif sektorları ilə bağlı araşdırmalar, hüquqşünas məsləhətləri, ölkə qanunvericiliyinə əlavə və dəyişikliklər haqqında məlumatlar yer alır.

Məqsəd ATİB-in dəstəyi ilə universitet tələbələrini yüksək ixtisaslı peşəkar kadrlar kimi yetişməsinə şərait yaratmaqdır. Cənab Prezident İlham Əliyevin «Biz neft kapitalını insan kapitalına çevirməliyik» tezi bu gün reallaşır və biz də bu istiqamətdə görülən işlərə öz töhfəmizi verməyə çalışırıq.

- ATİB-lə tərəfdaşlıq birliyə qoşulan qurumlara nə verir?

- İş adamları ATİB-in imkanlarından istifadə edərək yeni əlaqələr formalaşdırır, şirkətlərinin daha geniş ictimaiyyətə, xüsusilə hədəf auditoriyalara tanıtılmasına nail olurlar. ATİB öz biznesini inkişaf etdirmək istəyən sahibkarların hər iki ölkədə biznes sahəsinin liderləri və dövlət rəsmiləri ilə əlaqələr yaratmalarını təmin edir. Birliyimizə üzv iş adamları təşkil etdiyimiz toplantılarda, konfranslarda, seminarlarda, biznes forumlarında, işgüzar xarakterli ziyafətlərdə iştirak etməklə öz biznes imkanlarını genişləndirmək imkanı əldə edirlər.

ATİB hər zaman Azərbaycana sərmayə yatırmaq istəyən türkiyəli iş adamlarına və eyni zamanda Türkiyədə biznes qurmaq arzusunda olan Azərbaycanın iş adamlarına dəstək olmağa hazırdır. Bu günə kimi birliyimiz iş adamlarına bu dəstəyini ösirgəməmişdir, bundan sonra da ösirgəməyəcəkdir.

jurnalının da ayrıca rolu var. Jurnal milli biznesin inkişafına dəstək vermək, iş adamlarının ən zəruri informasiya ilə təmin etmək və sahibkarların qarşılaşdıqları çətinliklərin həllində yardımçı olmaq məqsədilə təsis edilib. «EcoVision»da iqtisadiyyatın müxtəlif sektorları ilə bağlı araşdırmalar, hüquqşünas məsləhətləri, ölkə qanunvericiliyinə əlavə və dəyişikliklər haqqında məlumatlar yer alır.

- ATİB-in təşkil etdiyi biznes forumları hansı zərurətlərdən irəli gəlir?

- ATİB indiyədək iki ölkə arasında əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində partnyorlarla birgə mühüm işlər həyata keçirib. Bunun üçün BİS (Bağlar, İlişkilər, Sinerji) Konsepsiyasının hazırlanmasında və həyata keçirilməsində məqsəd Azərbaycanla Türkiyə arasındakı əlaqələrin hərtərəfli şəkildə daha da genişləndirilməsinə dəstək verməklə yanaşı, bu iki dövlətin digər ölkələrlə bir yerdə düzgün şəkildə tanıtılmasına nail olmaqdır. Həssas edirik ki, Azərbaycanla Türkiyə arasındakı əlaqələr kompleks şəkildə gücləndirilərək sinerji yaradılmalı və bu sinerji ölkələrinin arasında mövcud olan münasibətlərlə yanaşı, digər ölkələrlə də münasibətlərin inkişafına töhfə verməlidir.

Məhz bu konsepsiya çərçivəsində ATİB Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi, Azərbaycanda İxracı və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO), Türkiyə Respublikası Xarici Tica-

əlkənin 24 iş adamları qurumunu birləşdirir.

Azərbaycan UBCCE-yə üzv ölkələr arasında ən aktivlərdən biridir. Təsədüfi deyil ki, UBCCE-nin ilk əhəmiyyətli tədbiri məhz 2 oktyabr 2007-ci ildə ATİB-in təşkilatlığı ilə Bakıda keçirilib. «Qara dəniz və Xəzər dənizi regionunda regional birbaşa xarici investisiyalar» mövzusunda keçirilən bu beynəlxalq konfrans və biznes forumun iştirakçıları ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev təbrik məktubu yollayıb, UBCCE nümayəndə heyətinə qəbul edib.

UBCCE ilə birlikdə 2010-cu ilin sonunda Bakıda «Azərbaycanda yaşıl iqtisadiyyatın və yaşıl biznesin perspektivləri» mövzusunda beynəlxalq seminar təşkil etmişik.

2006-cı ildə «Azərbaycan-Türkiyə-ABŞ əlaqələri» - ATUS Konsepsiyası hazırlanıb. Konsepsiya çərçivəsində ilk konfrans 2007-ci ildə Vaşinqton şəhərində ATİB, Hudson İnstitutu və John Hopkins Universiteti tərəfindən «Azərbaycan-Türkiyə-ABŞ əlaqələri» və onun Avrasiya üçün əhəmiyyəti» mövzusunda təşkil edildi. 2007-ci il dekabrın 13-də Azərbaycan Respublikasının Los-Ancelesdəki Baş Konsulluğu ilə birlikdə «ABŞ-in müasir islam müttəfiqləri kimi Azərbaycan və Türkiyənin strateji əhəmiyyəti» mövzusunda seminar keçirilib.

Bu layihələrin həyata keçirilməsi regional iqtisadi inteqrasiyanın güclənməsinə töhfədir...

Müsahibəni hazırladı: Fəxryyə İKRAMQIZI

Əsas məqsəd işçilərin hüquqlarının bərpası və qorunmasıdır

Əmək bazarına nəzarətin gücləndirilməsi məqsədilə son vaxtlarda bir sıra qanunvericilik aktlarına edilmiş əlavə və dəyişikliklər əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadəyə, əmək bazarında mövcud münasibətlər sisteminin hüquqi müstəvidə tənzimlənməsinə, işçi hüquqlarının etibarlı müdafiəsinə və qeyri-leqal məşğulluğun aradan qaldırılmasına xidmət edir.

vəzifəsi kimi müəyyən edilmişdir. Əmək müqaviləsi bildirişinin elektron informasiya sisteminə daxil edilməsi üçün işəgötürənlərin və ya onların səlahiyyət verdiyi şəxslərin gücləndirilmiş elektron imzası, o cümlədən «Asan imza» olmalıdır. Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi elektron informasiya sisteminə Vergilər Nazirliyinin inteqrasiyasını real vaxt rejimində təmin etməlidir. Məhz bundan sonra əmək müqavilələrinə

hansı işlərin (xidmətlərin) yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsinə görə fiziki şəxslər üçün 1000 manatdan 3000 manatadək, vəzifəli şəxslər üçün 3000 manatdan 5000 manatadək, hüquqi şəxslər üçün 20000 manatdan 25000 manatadək cərimə nəzərdə tutulub.

Əmək Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada əmək müqaviləsi (kontrakt) hüquqi qüvvəyə minmədən xeyli sayda işçilərin hər hansı işlərin (xidmətlərin) yerinə yetirilməsinə cəlb olunmasına görə işəgötürən Cinayət Məcəlləsinin 162-1-ci maddəsi ilə məsuliyyətə cəlb edilir. Burada «xeyli sayda» dedikdə, on nəfər və daha çox işçinin sayı nəzərdə tutulur. Yeni qanunvericilikdə cinayətin əlamətləri vergi nəzarəti zamanı aşkar olunduqda Cinayət Məcəlləsinin 162-1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş cinayətə dair iş üzrə ibtidai istintaq Vergilər Nazirliyinə həvalə edilmişdir.

Vergilər Nazirliyi üçün başlıca prioritet onların məsuliyyətə cəlb edilməsi deyil, məsuliyyətə səbəb ola biləcək addımların qarşısını almaqdır. Bu məqsədlə əmək müqaviləsi bildirişinin elektron informasiya sisteminə daxil edilməsi ilə bağlı işəgötürənlərin məlumatlandırılması davam etdirilir. Nazirliyin rəsmi internet saytında bu mövzuda müxtəlif məlumatlar yerləşdirilmişdir. Bunlarla yanaşı, məlumatlandırma işləri mə-

Vergilər Nazirliyi üçün başlıca prioritet insanların məsuliyyətə cəlb edilməsi deyil, məsuliyyətə səbəb ola biləcək addımların qarşısını almaqdır

Dəyişikliklərdən biri əmək müqavilələrinin hüquqi statusu ilə bağlıdır. Əvvəllər işəgötürənlər əmək müqaviləsi bağlamaqla işlərin bitmiş hesab edirdilər, yeni qanunvericilik aktlarına əsasən, bu istiqamətdə işlər təkmilləşdirilmiş və elektronlaşdırılmışdır. İşəgötürənlə işçi arasında əmək müqaviləsinin bağlanması hələ onun hüquqi qüvvəyə minməsi anlamına gəlmir. Yəni belə müqavilələrin hüquqi qüvvəsinin olması üçün əmək qanunvericiliyinin tələbləri tam yerinə yetirilməlidir.

Əmək Məcəlləsinə edilmiş əlavə və dəyişikliyə əsasən, əmək müqaviləsinin bağlanması, ona dəyişiklik edilməsi və ya xitam verilməsi Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin (ƏƏSMN) elektron informasiya sisteminə müvafiq bildirişin qeydiyyatına alınmasından və bu barədə işəgötürənə elektron qaydada məlumat göndərilməsindən sonra hüquqi qüvvəyə minir. Qanunvericilikdə əmək müqaviləsi bildirişini elektron informasiya sisteminə daxil etmək işəgötürənin

elektron informasiya sisteminə daxil edilməlidir.

Prosesin həyata keçirilməsinə nəzarət ƏƏSMN-lə yanaşı, Vergilər Nazirliyinin də yaxından iştirakı ilə həyata keçirilir. Vergi Məcəlləsinin tələblərinə görə, işəgötürənlər tərəfindən əmək müqaviləsi (kontrakt) hüquqi qüvvəyə minmədən fiziki şəxslərin hər hansı işlərin (xidmətlərin) yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsi məsuliyyətə səbəb olur (maddə 58.10). Əmək müqaviləsi (kontrakt) hüquqi qüvvəyə minmədən işəgötürən tərəfindən fiziki şəxslərin hər hansı işlərin (xidmətlərin) yerinə yetirilməsinə cəlb olunması yolu ilə onların gəlirlərinin gizlədilməsinə (azaldılmasına) şərait yaradıldığına görə, işəgötürənə hər bir belə şəxs üzrə 1000 manat məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir. İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 53.1-ci maddəsində isə Əmək Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada əmək müqaviləsi (kontrakt) hüquqi qüvvəyə minmədən işəgötürən tərəfindən fiziki şəxslərin hər

buat vasitəsilə, eləcə də işəgötürənlərin mobil telefonlarına, e-mail ünvanlarına mesaj göndərilməsi yolu ilə həyata keçirilir. Maarifləndirmə və məlumatlandırma işləri çərçivəsində Vergi ödəyicilərinə xidmət mərkəzlərində, müxtəlif tədbirlərdə əmək müqaviləsi bildirişlərinin elektron informasiya sisteminə daxil edilməsində işəgötürənlərə zəruri kömək göstərilir.

Vergilər Nazirliyi qanunvericiliyin tələblərinin pozulması halında işəgötürənlərin üzvləşməkləri sanksiyalar, cərimələr və cinayət məsuliyyəti barədə onlara zəruri xəbərdarlıq edir. Bununla bağlı işəgötürənlər üçün hazırlanmış xüsusi xəbərdarlıq formasında fiziki və hüquqi şəxslərə əmək müqaviləsinin imzalanmamasının, habelə əmək müqaviləsi bildirişinin müvafiq elektron informasiya sisteminə daxil edilməməsinin doğurduğu hüquqi məsuliyyət barədə ətraflı məlumatlar verilir.

Rəşad SADIQOV

Nağdsız ödəniş sahəsində daha bir yenilik

Azərbaycanda iqtisadi sahədə keçid dövrünün başa çatması, respublikamızın sosial-iqtisadi cəhətdən modernləşməsi biznes və maliyyə-təsərrüfat sisteminə şəffaf mexanizmlərin tətbiqini zərurətə çevirib. Dünya təcrübəsi sübut edir ki, hesabatlılığın və şəffaflığın təmini sahəsində mühüm tədbirlərdən biri də nağdsız ödəniş sisteminə keçiddir.

Dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin maliyyə bazarında nağdsız ödəniş sistemi adı əməliyyat mexanizminə çevrilib. Son illər respublikamızda da nağdsız ödəniş sisteminin inkişafı məqsədlə müvafiq addımlar atılır. Nağdsız ödənişlər müxtəlif formalarda (bankomatlar, POS-terminallar, internet vasitəsilə və digər) həyata keçirilir.

«Bankomat» kimi tanıdığımız aparatları bu gün əksər vətəndaşlarımız ancaq nağd pul vəsaitlərinin çəkildiyi cihaz kimi başa düşürlər. Lakin həmin aparatlarda kommunal xərclərin ödənilməsi, mo-

bil telefonlara konturların yüklənməsi, digər şəxslərə (kard transferi) pul vəsaitinin göndərilməsi və sair bu kimi nağdsız ödənişlər aparmaq olar.

İnternet üzərindən ödəniş plastik kartların köməyi ilə günün istənilən vaxtında istər respublikamızdan kənar, istərsə də ölkə daxilində fəaliyyət göstərən şirkətlərin təqdim etdiyi malların alınması, göstərilən xidmətlərin dəyərinin ödənilməsi, mobil telefonlarda danışıq dəqiqələrinin artırılması, kommunal xərclərin, banklara kreditlərin ödənilməsi və sair bu kimi digər xidmət növləri üzrə ödənişlərin aparılmasıdır.

POS-terminal - bank sistemi ilə onlayn rejimə işləyən elektron qurğudur. Bu qurğunun quraşdırıldığı obyektlərdə vətəndaşlar öz plastik kartları vasitəsilə onlara göstərilən işin (xidmətin) dəyərinin nağdsız qaydada ödənilməsinə təmin edirlər.

Nağdsız ödəniş sistemi maliyyə vəsaitlərinin dövriyyəsinin sürətlənməsi, nağd

pul kütləsinin ixtisarı, maliyyə əməliyyatlarında şəffaflığın qorunması, vergidəyərçilik hallarının qarşısının alınması, ödəniş məbləğinin dəqiq ayrılması, vaxt itkisinin aradan qaldırılması, pul itirməmək, saxta pullarla rastlaşmamaq və digər bu kimi iqtisadi və sosial üstünlüklərə malikdir.

İnkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələrdə nağdsız ödənişlərin genişləndirilməsi, əsasən, üç istiqamətdə aparılır. Bunlar stimullaşdırıcı tədbirlər, məhdudlaşdırma və cərimələrin tətbiqidir. Nağdsız ödənişlərin ümumi pul dövriyyəsinə bəzi kifayət qədər olan ölkələrin təcrübəsi və psixoloji amillərin təhlili göstərir ki, əhəlinin bu vərdişlərə yiyələnməsi müəyyən zaman tələb edir.

Bundan sonra Azərbaycanda kommunal və digər xidmət növləri üzrə ödəniş televizor vasitəsilə də həyata keçirmək mümkün olacaq. Yeni tətbiq olunan sistemdə - resiverlərdə (HTTP Live Streaming - HLS protokolu) dəstəklənən «şəxsi kabinet» opsiyası yerləşdiriləcək. Sistemin «Elektron hökumət» portalının server platformalarına inteqrasiyası sayəsində onlayn ödənişlər etmək mümkün olacaq. HLS yeni yayım standartı yaxın müddətdə istismara verildəndən sonra onlayn ödənişlər opsiyası işə salınacaq. HLS protokolunun üstünlüyü ondadır ki, TV paketə internetin (internet xidmətinin tədarükçüsündən asılı olmayaraq) olduğu istənilən yerdən daxil olmaq mümkündür. HLS-də TV proqramlarına distant idarəetmə pultu ilə birlikdə tövsiyə edilən IP-dekoderlər (Set-Top-Box) vasitəsilə baxmaq mümkün olacaq.

F.İKRAMQIZI

Elektron ticarət və istehlakçı hüquqları

Elektron ticarət - informasiya sistemlərindən istifadə edilməklə malların alqı-satqısı, xidmətlərin göstərilməsi və işlərin görülməsi üzrə həyata keçirilən fəaliyyət növüdür və ölkəmizdə «Elektron ticarət haqqında» Qanunla tənzimlənir. Qanun ölkədə elektron ticarətin təşkili və həyata keçirilməsinin hüquqi əsaslarını, onun iştirakçılarının hüquq və vəzifələrini, habelə elektron ticarət haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyəti müəyyən edir.

İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin Antiinhisar Siyasəti və İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Dövlət Xidməti elektron ticarət zamanı vətəndaşların nələrə diqqət etməli olduqları məqamlara aydınlıq gətirib. Xidmətin rəsmi internet saytında qeyd edilir ki, ölkəmizdə elektron ticarət vasitəsilə əhali ilk vaxtlar, əsasən, restoranlardan yemək, ərzaq, pafümeriya məhsulları, kiçik elektron cihazlar, az sayda turizm şirkətlərindən bilet sifariş edirdilər. Son illər bu sahə getdikcə vüsət alır və müqavilə öhdəliklərinə əməl edilməsi aktuallaşır.

Elektron ticarət ödənişlərin heç yere getmədən həyata keçirilməsini, sifarişin yerinə yetirilməsinin rahatlığını, dünyanın istənilən yerindən məhsul və xidmətləri almaq imkanlarını təmin edir. Elektron qaydada xidmət və ya məhsul almaq istəyənlər hər hansı istehlakçı satıcının veb-saytından almaq istədiyi məhsul və ya xidməti seçərək öz kredit kartı barədə məlumatları daxil edir və ödəniş məbləği satıcının bank hesabına köçürülür. Ödəniş etdikdən sonra qəbz çap et-

məli, onların əldə edilmə şərtləri açıq, birmənalı ifadə olunmalı və bu təkliflərlə asanlıqla tanış olmağa imkan yaradılmalıdır.

Elektron ticarət zamanı alıcı sifariş verməzdən əvvəl satıcı tərəfindən məlumatlandırılmalıdır. Bu məlumatlar malların xüsusiyyətləri, vergilər nəzərə alınmaqla qiymətlər, nəzərdə tutulduqda çatdırılma xərci və digər şərtləri, ödəniş və sifarişin icra olunma şərtlərini, imtina hüququndan istifadə imkanı, müqavilə bağlamaq təklifinin və ya qiymətin qüvvədə olduğu müddət, ehtiyac olduqda malların, işlərin və xidmətlərin daimi və ya müvəqqəti təchiz edilməsinin minimal müddətini, müqavilənin bağlanma üsulu və mərhələlərini, satıcı tərəfindən müqavilənin qeydiyyatının aparılması və onu əldə etmək imkanını, sifarişin verilməsi zamanı buraxılan səhvlərin müəyyənləşdirilməsini və onların düzəldilməsi üçün mövcud olan texniki imkanları əhatə edir. Dövlət Xidməti bəyan edir ki, bu məlumatları təqdim etməyən satıcıdan mal almaqdan çəkinmək lazımdır.

Sifariş verildikdən sonra alıcıya sifarişin alındığını dərhal bildirməlidir. Alıcı sifarişin təsdiqlənməsi barədə məlumatı əldə etdiyi halda, sifariş qəbul olunmuş sayılır. Alıcı malın ödəniş qaydasından asılı olmayaraq, yeddi iş günü ərzində cərimə qoyulmadan və səbəb göstərmədən bağlanmış müqavilənin icrasından imtina edə bilər. Lakin nəzərdə tutulmuş yeddi günlük müddət ərzində alıcının razılığı ilə müqavilənin icrasına başlanırsa, ondan imtina edilə bilməz. Müqavilədən aşağıdakı hallarda da imtina etmək mümkün deyil:

mək mümkündür. Bu qəbz tamamilə qanuni sənəd sayılır, ondan satıcılarla yaranan mübahisələr zamanı ödənişin edildiyinin sübutu kimi istifadə oluna bilər.

Elektron ticarətə həyata keçirən satıcı özü barədə zəruri məlumatları alıcıların və səlahiyyətli dövlət orqanlarının tanış olmasına imkan yaratmalıdır. Bu məlumatlar - hüquqi şəxsin adı, dövlət qeydiyyatı, təşkilatı-hüquqi forması, ünvanı və ya fiziki şəxsin soyadı, adı və atasının adı, ünvanı, əlaqə məlumatları, satıcının ticarət reyestrində və ya digər reyestrə qeydiyyatı olduğu halda reyestrin adı, qeydiyyat nömrəsi və ya digər identifikasiya məlumatı, sahibkarlıq fəaliyyətinə xüsusi razılıq tətbiq olunan halda isə xüsusi razılıq və onu vermiş dövlət orqanı barədə məlumat, vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi, malların, xidmətlərin və işlərin qiymətinə verginin və malın çatdırılma haqqının daxil olub-olmaması və onların məbləği barədə olur.

Satıcının alıcılara təqdim etdiyi bütün məlumatlar Azərbaycan dilində və ya tərəflərin razılaşdığı digər dildə, xüsusi biliyə malik olmayan alıcı tərəfindən aydın və birmənalı başa düşülən şəkildə ifadə olunmalıdır. Satış stimullaşdırmaq məqsədi ilə qanunvericiliklə icazə verilmiş güzəştlər, mükafatlar və hədiyyələr kimi təkliflər aydın göstəril-

• alıcının xüsusi tələbi əsasında istehlak və ya uyğunlaşdırma səbəbindən geri qaytarılması mümkün olmayan, tez korlanan və ya istifadə müddəti məhdud olan mallar alıcıya çatdırıldıqda;

• audio, video yazılar və ya kompüter proqram təminatının, həmçinin digər malların qablaşdırma materialı alıcı tərəfindən açıldıqda və ya digər qaydada pozulduqda;

• qəzet, jurnal və digər dövrü mətbuat alıcıya çatdırıldıqda.

Tərəflər arasında digər razılaşma olmadıqda, sifariş alıcı tərəfindən göndərilən gündən başlayaraq, ən gec 30 gün ərzində satıcı tərəfindən yerinə yetirilməlidir. Satıcı sifariş verilmiş malları onların olmaması səbəbindən təmin edə bilmədikdə alıcıya bu barədə məlumat verməli və onun ödədiyi məbləği yeddi gün ərzində geri qaytarmalıdır. Malların və xidmətlərin çatdırılması xərc tələb edərsə, alıcının sifariş olmasından onları təmin edilməsi qadağandır. Satıcı öz təşəbbüsü ilə ödəniş əsasında malların və xidmətlərin çatdırılmasını həyata keçirərsə, alıcının belə təklifə cavab verməməsi razılıq sayılır.

Elektron ticarət haqqında qanunvericiliyin pozulmasında təqsirli olan şəxslər qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

AYTƏN

RƏQƏMLƏRİN DİLİ İLƏ

- ❖ Azərbaycan Mərkəzi Bankının valyuta ehtiyatları hazırda **8 milyard 387 milyon dollar** təşkil edir.
- ❖ Bakı-Tiflis-Ceyhan neft kəmərinin ötürücülük qabiliyyətinin **60 mln. ton** çatdırılması planlaşdırılır
- ❖ Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı 2014-cü ildə Azərbaycanda həyata keçirilən 21 layihəyə **238 milyon avro** ayırıb.
- ❖ Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun fərdi uçot sistemində qeydiyyatda olan sığortalıların sayı **2,92%** artıb. Fondun fərdi uçot sistemində qeydiyyatda olan sığortalıların **59,1%-i** (1.810.275 nəfər) kişi, **40,9%-i** (1.252.892 nəfər) isə qadındır.

beynəlxalq panoram

Tacikistanda mobil rabitənin qiyməti bahalaşılıb

Aksiz vergisinin artırılması ilə bağlı ölkənin mobil operatorları aprelin 1-dən mobil rabitə xidmətlərinin qiymətini 2% artırıb. Bu məlumatı ölkənin digər iri mobil operatorları, o cümlədən «Tcell», «Beeline», «Megafon-Tacikistan» da təsdiqləyiblər və əlavə ediblər ki, belə bir təşəbbüs Tacikistanda mobil rabitə xidmətləri üzrə aksiz vergisinin artırılması ilə bağlıdır.

Qeyd edək ki, bu il martın əvvəlində ölkə parlamentinin yuxarı palatası Vergi Məcəlləsində mobil rabitə xidmətləri üzrə aksiz vergisinin 3%-dən 5%-dək artırılmasını nəzərdə tutan düzəlişləri qəbul edib və dəyişikliklər artıq qüvvəyə minib.

Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası Biznes mühitinin yaxşılaşdırılması üzrə əməkdaşlıq

Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası (IFC) rəsmən 1956-cı ilin yayında yaradılmışdır. Bu qurumun yaranması inkişaf etməkdə olan ölkələrdə sahibkarlığın stimullaşdırılması üzrə Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankunun (IBRD) imkanlarını genişləndirmişdir.

IFC-nin 184 üzvü vardır. Bu təşkilata üzv olmaq üçün IBRD-yə üzv olmaq mütləqdir. Təşkilatın maliyyə mənbəyini üzlük kapitalı, kapital bazarında borclanma və IBRD-dən alınan vəsaitlər təşkil edir.

IFC-nin baş ofisi ABŞ-in paytaxtı Vaşinqton şəhərində yerləşir. Təşkilatın missiyası özəl sektorun inkişafına, biznes sektoruna və dövlət qurumlarına texniki yardım göstərilməsinə, özəl sektorda layihələrin maliyyələşdirilməsinə, özəl şirkətlərin beynəlxalq maliyyə bazarlarına çıxışının təmin edilməsinə yardımçı olmaqdır.

Təşkilatın vəzifələri aşağıdakılardır:

- inkişaf etməkdə olan ölkələrin layihələrinin maliyyələşdirilməsi;
- beynəlxalq maliyyə bazarlarının maliyyə resurslarını cəlb etməklə inkişaf etməkdə olan ölkələrin özəl şirkətlərinə kömək göstərilməsi;
- hökumət və müəssisələrə məsləhət və texniki xidmətlər göstərilməsi.

Azərbaycan Respublikası 11 oktyabr 1992-ci ildən bu təşkilatın üzvüdür. Ölkəmizdə son illərdə IFC-nin dəstəyi ilə biznes mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində bir sıra islahatlar həyata keçirilmişdir. Görülmüş işlərə biznes qeydiyyatının şəffallaşdırılması, elektron bəyannamələrin tətbiqi, digər dövlət orqanları və banklarla elektron məlumat və sənəd mübadilələri də daxildir.

Vergilər Nazirliyi və IFC arasında əməkdaşlığın güclənməsi 2007-ci ilin sonlarından başlamışdır. İlk addım olaraq IFC-nin təşkilatçılığı ilə 2007-ci ilin noyabr ayında Vergilər Nazirliyi və İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin rəsmi şəxsləri üçün Latviyaya tədris səfəri təşkil edilmişdir. Səfər zamanı «bir pəncərə» sisteminin uğurla tətbiqi edilməsi məqsədilə məlumat əldə olunmuşdur.

2007-ci ilin dekabr və 2008-ci ilin yanvar ayları ərzində biznesin qeydiyyatı sahəsində «bir pəncərə» sisteminin tətbiqi üçün Vergilər Nazirliyinin tələblərinin və potensialının qiymətləndirilməsi məqsədilə Norveçin «Qeydiyyatın təkmilləşdirilməsi» şirkəti dəvət olunmuşdur. Səfər çərçivəsində biznesin qeydiyyatı sahəsində «bir pəncərə» sisteminin müvəffəqiyyətlə tətbiqinə dair ətraflı məruzə hazırlanmış

və Azərbaycan hökumətinə tövsiyələr verilmişdir.

2009-cu ilin mart-aprel aylarında «bir pəncərə» sisteminin qanunvericilik və texniki tərəflərinin qiymətləndirilməsi və təkmilləşdirilməsi üçün tövsiyələrin hazırlanması məqsədilə IFC tərəfindən dəvət olunmuş İrlandiyanın «ERS» şirkətinin rəsmiləri Azərbaycanda səfərdə olmuş və monitorinq aparmışlar. Nəticədə hazırlanan məruzə ilə mövcud vəziyyətin qiymətləndirilməsi işləri, həmçinin «bir pəncərə» sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün tövsiyələr təqdim edilmişdir. «ERS» şirkətinin Vergilər Nazir-

bat, həmçinin araşdırmaların nəticələri və biznesin qeydiyyatının gələcəkdə daha da təkmilləşdirilməsi üçün tövsiyələr təqdim edilmişdir.

Hesabat bir daha təsdiq etmişdir ki, «bir pəncərə» sisteminin uğurlu tətbiqi Azərbaycan Respublikasında biznesin qeydiyyatında sahibkarların vaxt və vəsait xərclərini əhəmiyyətli dərəcədə azaltmışdır. («Bir pəncərə»nin tətbiqindən sonra 2009-cu ilin iyul ayının sonuna qədər sahibkarların ümumi maliyyə qənaəti 19 milyon manat olmuşdu).

IFC-nin Investisiya Mühiti üzrə Məsləhət Xidmətləri (İMMX) öz partnyorları adından çıxış edən BP şirkəti ilə birlikdə layihənin «İmkanların yaradılması» komponenti çərçivəsində ikinci araşdırma təqdim etmişdir. Bu araşdırma Azərbaycanda vergi ödəyicisi olan sahibkarların Vergilər Nazirliyinin təqdim etdiyi xidmətlər haqqında məmnunluq

liyinə təqdim etdiyi məruzəyə əsasən, 2009-cu il dekabr ayında Vergilər Nazirliyində reyestr funksiyalarının genişləndirilməsinə dair təqdimat keçirilmişdir.

«Bir pəncərə» sisteminin sahibkarlar tərəfindən necə qiymətləndirildiyini müəyyən etmək üçün onlar arasında geniş sorğu keçirilməsinə hazırlıq məqsədilə 2009-cu ilin mart ayında IFC-nin təşəbbüsü ilə Vergilər Nazirliyi, İqtisadi İnkişaf Nazirliyi və Sahibkarlar Konfederasiyasının nümayəndələrindən ibarət işçi qrupu yaradılmışdır. Bu məqsədlə seçilən şirkət tərəfindən 2009-cu ilin iyul-avqust aylarında sorğu keçirilmiş və ilkin nəticələr işçi qrupun iclaslarında müzakirə edilmişdir. Sorğunun nəticələri əsasında IFC-nin mütəxəssisləri tərəfindən «Azərbaycanda biznesin qeydiyyatına dair hesabat» hazırlanmışdır. 2010-cu ilin fevral ayında aidiyyəti dövlət qurumlarının və media nümayəndələrinin iştirakı ilə hesabat

nun öyrənilməsinə dair aparılmış sorğunun nəticələrini əhatə etmişdir. 2010-cu ilin avqust-sentyabr ayları ərzində aparılmış sorğuya seçilmiş regionlar və Azərbaycan iqtisadiyyatının əsas sektorları cəlb edilmişdir.

Sorğu IFC/Dünya Bankı Qrupunun «Azərbaycanda investisiya mühiti üzrə məsləhət xidmətləri» proqramı və bu proqramın «İmkanların yaradılması» komponenti çərçivəsində yaradılan işçi qrupu tərəfindən aparılmışdır.

Sorğunun məqsədi Vergilər Nazirliyinin vergi ödəyicilərinə təqdim etdiyi xidmətlərdən məmnuniyyət səviyyəsini öyrənmək, eləcə də xidmətin səviyyəsini, həmçinin səmərəliliyini daha da inkişaf etdirmək üçün tövsiyələr vermək idi. Sorğunun nəticəsi üzrə hazırlanmış hesabat sorğuda iştirak etmiş mindən çox kiçik və orta müəssisə nümayəndələri və fərdi sahibkarın verdiyi cavabların nəticələrini əsaslanırdı.

Rubrika üçün materialları Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş İdarəsi təqdim edib

Rusiyada gəlir vergisi 16%-dək artırılacaq

Dövlət Dumasına 2016-cı ildən gəlir vergisinin indiki 13%-dən 16%-dək artırılması haqda qanun layihəsi daxil olub. Deputat Nikolay Ryabov izah edib ki, ölkə üzrə işləyən əhəlinin gəlirləri arasında kəskin fərq var: gəlirləri ən yüksək olan 10% əhəlinin pul gəlirlərinin orta səviyyəsi gəlirləri aşağı olan 10% əhəlinin pul gəlirlərinin orta səviyyəsinə 16 dəfə üstələyir.

Deputat xatırladı ki, 1992-ci ildən 2000-ci ilədək ölkədə gəlir vergisinin 12%-dən 60%-dək fərqlənməsini nəzərdə tutan geniş diapazonlu mütləq vergi sistemi mövcud idi. Onun fikrincə, indiki zamanda mütləq verginin tətbiqi cəmiyyətdə insanların maddi rifahındakı böyük fərqlə bağlı olan sosial gərginliyi azalda bilər. Amma ölkədəki mövcud təcrübə mütləq vergi qoyma dərəcəsinin yenidən məcəlləyə daxil edilməsinin vergidən yayınmaya və büdcəyə daxilolmaların azalmasına gətirib çıxara biləcəyini güman etməyə əsas verir. Bu səbəbdən, indiki vahid gəlir vergisi dərəcəsinin 3% artırılması və buna paralel olaraq itkilərin kompensasiya edilməsi üçün minimum əməkhaqqının məbləğində olan gəlirlərin vergidən azad olunması təklif edilir (hazırda bu məbləğ ayda 5965 rubldur).

N. Ryabovun hesablamalarına görə, vergi yükünün real artımı gəlirləri ən yüksək səviyyədə olan rusiyalıların yalnız 20%-ə təsir edəcək. Gəlirləri ən aşağı səviyyədə olan əhəlinin 10%-ə isə təklif edilən dəyişikliklər, əslində, heç bir təsir göstərməməlidir.

Yaponiyada istehlak vergisinə yenidən baxılıb

Ölkə parlamentinin yuxarı palatası 2017-ci ilin aprelində istehlak vergisinin 10%-dək artırılmasına qərar verib. Verginin hazırkı 8%-dən 10%-dək artırılması bu ilin oktyabrına nəzərdə tutulsa da, 2014-cü ilin aprelində əvvəlki istehlak vergisinin artırılmasından sonra ÜDM-in xeyli azalması nəticəsində təxirə salınmışdır.

Baş nazir Sindzo Abe də istehlak vergisinin 2017-ci ilin yazında artırılması barədə layihənin parlamentin müzakirəsinə çıxarılmasını vəd edib. Bundan əlavə, iki il ərzində hüquqi şəxslərin mənfəət vergisinin mövcud 34,6%-dən 31,33%-dək

aşağı salınması barədə qərar qəbul olunub. Ötən ilin aprelində istehlak vergisinin 5%-dən 8%-dək artırılmasından sonra tələbatın kəskin şəkildə azalması nəticəsində ölkədə iqtisadi tənəzzül başlanıb. Hökumətin yayın sonunadək ÜDM-in müsbət göstəriciyə qayıdacağı ümidində olmasına baxmayaraq, iqtisadiyyatdakı enmə prosesi ötən ilin sonunadək davam etmişdir.

Vergilərin artırılması ölkənin maliyyə sisteminin sağlamlaşdırılması üzrə hökumətin həyata keçirdiyi siyasətin əsas məqamlarındandır. Hazırda Yaponiyanın daxili dövlət borcunun həcmi 1 kvadrillion yendri (10 trilyon dollardan çox).

krossvord

Yuxarıdan aşağı: 1.Şəki rayonunda könd; 2.Əzələlərin, bəzən əsəb sisteminin və fəqərə sümüklərinin xəstəliyi nəticəsində bel nahiyəsində ağrı, sancı; 3.Doqquz nəfərdən ibarət ansambl; 4.Qədim türklərdə, sonralar isə kazak icmalarında hərbi bölük başçısı; 5.Pasxa bayramının ənənəvi şirniyyəti; 6.Asiyada dövlət; 9.Bəstəkarların yaratdıqları hər bir əsərin ardıcılıqla nömrələnməsi (işarə olunması); 13.Respublikamızda rayon; 15.Fiziki və ya hüquqi şəxsin müəyyən hüquq, iddia və tələblərdən (o cümlədən sahiblik və mülkiyyət hüquqları ilə əlaqədar) imtina etməsi; 16.Bəzi ərəb ölkələrində gümüş pul vahidi; 17. Azərbaycan, Qazaxıstanda, Özbəkistanda, Qırğızıstanda, Rusiya Federasiyasında, Türkiyədə bəzən kompakt halda, digər yerlərdə də-
ğınq şəkildə yaşayan türk xalqlarından biri; 18.Avstriya rəssamı, son barokko və ilkin klassisizm dövrünün təmsilçisi; 20.Türk və altay mifologiyasında demir tanrısı (*xan*); 21.Respublikamızda ictimai birlik. **Soldan sağa:** 1.Şorur rayonu ərazisində e.ə. II - I minilliklərə aid yaşayış yeri; 5.Bitkilərin torpaq altında olan, suyu soran və bitkini qidalı maddələrlə təmin edən yarpaqsız hissəsi; 7.Hidrogen nitridi olub kəskin iyli və normal şəraitdə rəngsiz qaz; 8.Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda perspektiv geoloji struktur; 10.Əsasən oyun zamanı qələbə təsiri ilə yaranan yüksək emosiya; 11.Naxçıvanın Şorur rayonundan keçən çay; 12.Rusiyanın Avropa hissəsində çay; 14.ABS və dünya kinematografiyasının ən yüksək və nüfuzlu mükafatı; 19.İncəsənətdə dövr;

Şorur rayonu ərazisində e.ə. II - I minilliklərə aid yaşayış yeri

21.İonik dənizində ada; 22.Hər bir dövlətin rəmzi olan tənəttəli musiqi əsəri; 23.Qədim Yunanıstan Makedoniya çarlığının hökmdarı; 24.Şəhər rəhbəri; 25.Həmişə bir yerdə olan, yerini dəyişməyən, bir yerdən başqa yere köçürülməyən idarə, müəssisə.

Tərtib etdi: Rafael

Qəzetimizin ötən nömrəsində getmiş krossvordun cavabları:

Yuxarıdan aşağı: 1.Passiv; 2.İslamey; 3.Sayat; 4.Plazma; 5.Dunay; 6.Dülgər; 9.Alar; 13.Qobu; 15.Lombard; 16.Qalaça; 17.Udoqan; 18.Septet; 20.Tacir; 21.Metro. **Soldan sağa:** 1.Prinsipal; 5.Dad; 7.Süleyman (*Rüstəm*); 8.Anil (*Kapur*); 10.İsmət (*Qayıbov*); 11.Mələykə (*Əsədova*); 12.Ayuqa; 14.Troll; 19.Astabad; 21.Mamfe; 22.Ağca (*xan*); 23.Ekstrakt; 24.Aur; 25.Konkordat.

idman

«Synergy Baku Cycling Project» komandası «Tour d'Azerbaidjan-2015»in qalibidir

Beynəlxalq Velosipedçilər İttifaqının (UCI) 2.1 kateqoriyalı «Tour d'Azerbaidjan-2015» veloyürüşündə Azərbaycanın «Synergy Baku Cycling Project» komandası birinci oldu.

Yarışın sonuncu, 5-ci mərhələsi «Bakı-2015» ilk Avropa Oyunlarının şose velosipedi üzrə qrup yarışları ilə eyni marşrut üzərində baş tutub və Oyunlar öncəsi son sınaq xarakteri daşıyıb. Start və finiş xətti «Azadlıq» meydanında olan bu mərhələdə iştirakçılar paytaxt küçüləri ilə ümumilikdə 144 km məsafə qət ediblər.

4 mərhələdən sonra komanda hesabında Sloveniyanın «Adria Mobil» klubuna 42 saniyə uduzan

«Synergy Baku» paytaxt küçələrində əla taktiki gedişlər nümayiş etdirərək nöinki bu geriliyi aradan qaldırıb, hətta rəqibini 29 saniyə qabaqlamağı da bacarıb və 1-ci yeri layiq görülüb.

«Synergy Baku»nun uğurları bununla da bitməyib - 3-cü mərhələdən etibarən dağ mərhələlərində daha yaxşı nəticə göstərərək qırmızı rəngli «AZAL» köynəyini ələ keçirən komandamızın üzvü Aleksandr Surutkov bu üs-

tünlüyünü sonuncu mərhələdə də qoruyub və bununla da komandamız «Tour d'Azerbaidjan-2015»i qırmızı köynəklə başa vurub.

5-ci mərhələnin qalibinə gəlincə, məsafəni hamıdan tez qət edən Rusiyanın «Rusvelo» komandasının üzvü Sergey Firsanov 3 saat 32 dəqiqə 10 saniyə nəticə ilə finiş xəttini birinci keçib. Qazaxıstan yığmasının nümayəndəsi Aleksandr Şuşemoin və «Synergy Baku»nun üzvü Matey Müqerli q-

libo cüzi fərqlə uduzmaqla 2-3-cü yerləri tutublar.

5 mərhələdən sonra «Adria Mobil»in üzvü Primoj Roqliç ümumi təsnifatda liderliyi və mavi rəngli

- Matey Müqerli 3-cü, Maksim Averin isə 7-ci olub.

Sprinterlərin mübarizəsində Sloveniyanın «Adria Mobil» komandasının digər üzvü Marko Kump

linco, Çexiyanın «Dukla Praqa» komandasının üzvü Frantişek Sırbenövşöyi rəngli «Ataholding» köynəyinə sahib çıxıb. Ən yaxşı azərbaycanlı velosipedçi üçün nə-

«Tour d'Azerbaidjan-2015» İtaliya mətbuatında...

İtaliyanın aparıcı KİV-ləri Azərbaycanda keçirilən «Tour d'Azerbaidjan-2015» beynəlxalq velosiped yarışını geniş işıqlandırır. Tədbirin önəmli məqamlarını tez-tez yayımlayan İtaliya mətbuatı veloyürüşün təşkil olunduğu Azərbaycanın müxtəlif rayonlarında mövcud adət-ənənələri, həmin bölgələrin özünəməxsus mətbəxi, mədəniyyəti və digər milli xüsusiyyətləri ilə bağlı da məlumatlar verir.

«Synergy» köynəyini özündə saxlayıb. İlk 10-luqda «Synergy Baku» komandasının 2 üzvü yer alıb

yaşıl rəngli «SOCAR» köynəyinə zərddə tutulan «AzVİF» köynəyi- nənə isə Maksim Averin layiq gör- lüb.

zərddə tutulan «AzVİF» köynəyi- nənə isə Maksim Averin layiq gör- lüb.

Sahib Ələkbərov: «Azərbaycanın Avropa Oyunlarına tam hazır olduğunu nümayiş etdirdik»

«Tour d'Azerbaidjan-2015» çox maraqlı və kifayət qədər gərgin keçdi. Bütün mərhələlər canlı yayımlandı və hamı yarışın yüksək səviyyədə keçməsinin şahidi oldu». Bu sözləri Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyasının vitse-prezidenti, «Tour d'Azerbaidjan-2015»in Təşkilat Komitəsinin sədri Sahib Ələkbərov yarışdan sonra keçirilən mətbuat konfransında deyib.

Federasiya rəsmisinin sözlərinə görə, turnirə qatılan bütün komandalar təşkilatçılıqdan razı qalıblar: «Məqsədimiz komandalardan razı qalması idi və xoş haldır

fə nümayiş etdirdik».

«Tour d'Azerbaidjan-2015»in «Bakı-2015»in şose velosipedi üzrə qrup yarışları ilə eyni marşrut üzərində keçirilən

s o n u n c u mərhələsini A v r o p a

sədimiz məhz bu olub. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev ölkə idmanına böyük diqqət və qayğı göstərir. Velosiped idmanı da bunun sayəsində inkişafdadır. Artıq aparılan məqsədyönlü işlərin bəhrəsi özünü göstərir. Avropa Oyunlarına gəlincə, yarışda ən güclü idmançılar

siya Velosiped İdmanı Federasiyasının İdarə Heyətinin üzvü, Avropa Velosipedçilər İttifaqının vitse-prezidenti Aleksandr Qusyatnikov və Avropa Velosiped İdmanı Federasiyasının fəxri baş katibi

nirlərin fəxri kürsülərində azərbaycanlıları görmək mümkün olacaq». R.Hofer isə vurğulayıb ki, dalbadal dördüncü il keçirilən «Tour d'Azerbaidjan-2015» ve-

ki, narazılıq edən olmayıb. Azərbaycanla tanış olmaq imkanı qazanan turnir iştirakçıları və yarışçı izləyən əcnəbi qonaqlar gördülər ki, ölkəmiz istənilən yarışçı yüksək səviyyədə keçirmək iqtidarındadır. Bununla da Azərbaycanın Avropa Oyunlarına tam hazır olduğunu və ölkəmizin istənilən səviyyəli yarışçı ən yaxşı şəkildə təşkil etməyə qadir olduğunu növbəti də-

Oyunları Əməliyyat Komitəsi ilə birgə təşkil etdiklərini deyən vitse-prezident bu sınağın yüksək səviyyədə baş tutduğunu qeyd edib. Sahib Ələkbərov «Synergy Baku»nun çempionluğunu da yüksək qiymətləndirib: «Biz ildən-ildə daha da irəli getməyi planlaşdırmışıq. Bu işlərə başlayanda məq-

mübarizə aparacaqlar. Biz də yaxşı nəticələrə böyük ümid bəsləyirik. Çünki bu möhtəşəm idman tədbirində yüksək təşkilatçılıqla yanaşı, əla nəticələr də vacibdir».

Mətbuat konfransında iştirak edən Ru-

çox maraqlı olduğunu söyləyib: «Zənnimcə, elə günü səhər burada yarışlar keçirmək olar. Hər şey hazırdır. İşlər bu sürətlə getsə, sizin velotur ən yaxşı veloyürüşlər sırasına daxil olacaq, bir çox tur-

loyürüşünün səviyyəsi ildən-ildə yüksəlir: «Hətta «Tour d'Frans» zamanı komandalar belə gözəl otellərdə qalmırlar. Yarışlar təhlükəsizlik baxımından da yüksək səviyyədə təşkil edilib. Bu, çox güclü veloyürüşçülərin qatılacağı Avropa Oyunları üçün ideal marşrutdur. Əminəm ki, «Tour d'Azerbaidjan» gələcəkdə əldə edəcək».